

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 juli 2026

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek
van de inkomstenbelastingen 1992
voor wat betreft de aanpassing
van de voorwaarden om in aanmerking
te komen voor de vermindering
bij het pensioensparen en
het langetermijnsparen, alsook de aanpassing
van de leeftijd vanaf wanneer de voordelen
kunnen worden bedongen**

Advies van het Rekenhof

Zie:

Doc 56 **1208/ (02025/2026)**:

001: Wetsvoorstel van de heer van den Heuvel c.s.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 juillet 2026

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code des impôts
sur les revenus 1992 en ce qui concerne
la modification des conditions
pour pouvoir bénéficier d'une réduction
d'impôt dans le cadre de l'épargne-pension
ou de l'épargne à long terme,
ainsi que l'adaptation de l'âge
à partir duquel les avantages
peuvent être stipulés**

Avis de la Cour des comptes

Voir:

Doc 56 **1208/ (02025/2026)**:

001: Proposition de loi de M. van den Heuvel et consorts.

04148

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Anders.	: Anders.
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Advies van het Rekenhof

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 voor wat betreft de aanpassing van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de vermindering bij het pensioensparen en het langetermijnsparen, alsook de aanpassing van de leeftijd vanaf wanneer de voordelen kunnen worden bedongen

DOC nr. 56/0969 en DOC nr. 56/1208

Adviesaanvraag

Het wetsvoorstel [DOC 56/1208](#) werd op 3 december 2025 ingediend.

Het Rekenhof ontving op 15 december 2025 een brief van de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers met de vraag om – op verzoek van de Commissie voor Financiën en Begroting – de budgettaire impact te ramen die de goedkeuring van dit wetsvoorstel als gevolg zou hebben.

Het gaat om een adviesaanvraag overeenkomstig artikel 79, eerste lid, van het Reglement van de Kamer.

De algemene vergadering van het Rekenhof keurde dit advies goed op 17 juni 2026.

1 Inhoud van het wetsvoorstel

Dit wetsvoorstel neemt de tekst van voorstel 56/0969 over waarvoor de Kamer van Volksvertegenwoordigers eveneens een advies aan het Rekenhof had gevraagd. Door dit nieuwe voorstel, waarin de wijzigingen zijn geïntegreerd die de Raad van State in advies 78.291/3 over dat voorstel had voorgesteld, is de vorige vraag om advies niet meer aan de orde.

Alle Belgische burgers kunnen momenteel privé sparen via twee fiscaal ondersteunde spaarproducten, die samen de “derde pensioenpijler” vormen, namelijk pensioensparen en langetermijnsparen.

Een belastingplichtige kan in de praktijk een belastingvermindering krijgen die overeenstemt met een deel van de premies die zijn gestort voor pensioensparen of langetermijnsparen, als onder meer aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

	Klassiek/verhoogd pensioensparen (art. 145/9 van het WIB)	Langetermijnsparen (art. 145/4 van het WIB)
Voorwaarden voor het intekenen op het contract	Het contract moet worden aangegaan vóór de leeftijd van 65 jaar (uiterlijk op 31 december van het jaar waarin men 64 jaar wordt). Voor een minimumlooptijd van 10 jaar ¹	
Belastingverminderingpercentage (inkomstenjaar 2026)	30 % van de gestorte premies voor een premie van maximaal 1.050 euro per jaar (klassiek pensioensparen) 25% van de gestorte premies voor een premie van meer dan 1.050 euro en maximaal 1.350 euro per jaar (verhoogd pensioensparen)	30 % van de gestorte premies; het maximumbedrag van de premie hangt onder meer af van de beroepsinkomsten en bedraagt maximaal 2.450 euro
Maximumleeftijd voor de belastingvermindering	De belastingvermindering wordt niet meer toegekend vanaf het belastbare tijdperk waarin de belastingplichtige de leeftijd van 65 jaar bereikt ² .	In tegenstelling tot wat er in de memorie van toelichting van het wetsvoorstel staat, bestaat er geen maximumleeftijd om de belastingvermindering te verkrijgen; een belastingplichtige kan dus na 65 jaar verder premies blijven storten en daarvoor een belastingvermindering krijgen.

In 2015 bepaalde de wetgever dat de pensioenleeftijd zou worden verhoogd van 65 naar 66 jaar vanaf 1 februari 2025, en vervolgens naar 67 jaar vanaf 1 februari 2030³.

Het voorliggende wetsvoorstel wil dus de maximumleeftijd om in te tekenen op die spaarproducten en om de belastingverminderingen te genieten op de gestorte premies optrekken. De auteurs willen het wetsvoorstel van kracht laten worden in 2026 zodat spaarders tot 66 jaar⁴ en vervolgens in 2030 tot 67 jaar de vermindering kunnen verkrijgen.

Het wetsvoorstel wijzigt echter de regels voor de uitkering van de aanvullende pensioenen niet. Behalve in specifieke gevallen wordt dus verder een eenmalige taks op het kapitaal geheven op de leeftijd van 60 jaar (8 % voor het pensioensparen, 10 % voor het langetermijnsparen). Na die heffing kunnen belastingplichtigen die de gespaarde bedragen⁵ niet wensen op te vragen verder een fiscale vermindering blijven genieten zonder daarop later nog te worden belast. Ondanks de verhoging van de

¹ Voor het langetermijnsparen is die voorwaarde enkel van toepassing als het contract voordelen bedingt bij leven.

² Met uitzondering van de gevallen waarin de premie vroeger wordt uitgekeerd.

³ Wet van 10 augustus 2015 tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen en tot wijziging van de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd voor het overlevingspensioen (*Belgisch Staatsblad* van 21 augustus 2015).

⁴ Kamer, 20 november 2025, [DOC 56 0969/002](#), Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 voor wat betreft de aanpassing van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de vermindering bij het pensioensparen en het langetermijnsparen. Advies van de Raad van State nr. 78.291/3 van 13 november 2025, p. 5, www.dekamer.be.

⁵ Zonder negatieve fiscale gevolgen.

wettelijke pensioenleeftijd is geen aanpassing van de leeftijd gepland waarop de eenmalige taks wordt geheven.

2 Budgettaire impact

Om de budgettaire impact van het wetsvoorstel te bepalen, moet men een onderscheid maken tussen de fiscale uitgave voor de ondersteuning van het pensioensparen (1) en die voor de ondersteuning van het langetermijnsparen (2). Dit advies is gebaseerd op de meest recente gegevens van de FOD Financiën (inkomsten 2023, aanslagjaar 2024).

2.1 Pensioensparen

Vandaag geven de premies die in het kader van het pensioensparen gestort zijn geen recht meer op een belastingvermindering vanaf het belastbaar tijdperk waarin de belastingplichtige 65 jaar wordt⁶. Voor het inkomstenjaar 2023 waren de bedragen van die belastingvermindering de volgende:

Tabel 1 – Klassiek pensioensparen (bedragen in euro)

Leeftijd	Aantal belastingplichtigen	Gemiddeld premiebedrag	Totaalbedrag van de premies	Bedrag van de belastingvermindering ⁷
60	71.544	893,94	63.955.940,15	17.124.469,73
61	66.019	907,47	59.910.431,33	15.974.641,66
62	63.932	913,14	58.379.102,37	15.499.074,67
63	60.822	915,04	55.654.277,39	14.777.056,63
64	58.770	912,30	53.615.913,75	14.146.399,94
65 ⁸	163	879,68	143.387,27	36.089,78
Totaal	321.250	907,89	291.659.052,26	77.557.732,41

Bron: FOD Financiën (inkomstenjaar 2023)

Uit de gegevens over de belastingplichtigen tussen 61 en 64 jaar oud blijkt dat het gemiddeld geïnvesteerde bedrag per persoon relatief stabiel blijft (907,89 euro als gewogen gemiddelde), net als het werkelijk toegepaste belastingverminderingpercentage (26,59 %). Het aantal belastingplichtigen daalt echter lichtjes (gemiddeld 3,80 % per jaar⁹), wat de geleidelijke daling van de totale bedragen verklaart.

In die context kan de evolutie ten gevolge van het wetsvoorstel worden weergegeven als een verschuiving van het waargenomen gedrag met de leeftijd. Het gedrag dat

⁶ Met uitzondering van de gevallen waarin de premie vroeger wordt uitgekeerd.

⁷ Het bedrag van de toegekende belastingvermindering ligt systematisch lager dan 30 % van de gestorte premies omdat sommige belastingplichtigen een belastbaar inkomen hebben waarbij het bedrag van de berekende federale belasting lager ligt dan dat van de totale belastingvermindering waarop zij door de betaling van de premies recht hebben.

⁸ Het gaat om belastingplichtigen die 64 jaar oud waren in 2023 en die dus een belastingvermindering konden krijgen, maar die 65 jaar waren op 1 januari 2024.

⁹ Met uitsluiting van de (sterkere) daling tussen 60 en 61 jaar, die deels kan worden verklaard door de mogelijkheid voor de belastingplichtige om het pensioensparen na de eenmalige taks van 8 % op zijn 60 jaar op te vragen zonder negatieve fiscale impact.

momenteel wordt waargenomen tot 64 jaar, zou met andere woorden waarschijnlijk worden voorgezet tot 66 jaar.

In de veronderstelling dat het wetsvoorstel wordt aangenomen, kunnen de gegevens van de tabel 1 dus redelijkerwijze worden geëxtrapoleerd op basis van:

- een jaarlijkse daling van het aantal belastingplichtigen met 3,8 % in vergelijking met het huidige aantal belastingplichtigen van 64 jaar¹⁰;
- het gemiddelde bedrag van de gestorte premies;
- het gemiddelde percentage van de effectief toegekende belastingvermindering.

Tabel 2 – Schatting van de budgettaire impact voor klassiek pensioensparen (bedragen in euro)

Leeftijd	Aantal belastingplichtigen	Gemiddeld premiebedrag	Totaalbedrag van de premies	Bedrag van de belastingvermindering
65	56.537	907,89	51.329.116,37	13.649.395,90
66	54.389	907,89	49.378.689,68	13.130.740,06
67	157	907,89	142.362,53	37.856,93

Bron: Rekenhof (inkomstenjaar 2023)

Op basis van het voorgaande kan de impact van het wetsvoorstel voor het klassieke pensioensparen worden geraamd op **26,8 miljoen euro**¹¹.

Via het verhoogd pensioensparen kan de belastingplichtige een hoger jaarlijks bedrag storten, maar de belastingvermindering is dan beperkt tot 25 %. Het aantal belastingplichtigen blijft relatief stabiel (met een maximale afwijking van minder dan 3 % ten opzichte van het gemiddelde).

Tabel 3 – Verhoogd pensioensparen (bedragen in euro)

Leeftijd	Aantal belastingplichtigen	Gemiddeld premiebedrag	Totaalbedrag van de premies	Bedrag van de belastingvermindering
60	2.973	1.262,89	3.754.566,40	886.980,56
61	3.047	1.264,56	3.853.113,27	895.952,36
62	3.120	1.264,30	3.944.601,05	914.522,36
63	3.045	1.264,62	3.850.781,99	888.365,20
64	3.102	1.265,49	3.925.537,19	906.447,76
65	5	1.234,01	6.170,06	1.542,52
Totaal	321.250	1264,37	291.659.052,26	77.557.732,41

Bron: FOD Financiën (inkomstenjaar 2023)

¹⁰ Het aantal belastingplichtigen van 65 jaar wordt als volgt berekend: $58.770 \times (100\% - 3,8\%)$. Het aantal belastingplichtigen van 66 jaar wordt op dezelfde basis berekend: $56.537 \times (100\% - 3,8\%)$. Voor belastingplichtigen van 67 jaar gebeurt de berekening op het huidige aantal belastingplichtigen van 65 jaar, eveneens verminderd met 3,8 %.

¹¹ D.i. het totaal van de geschatte bedragen aan belastingverminderingen, verminderd met het bedrag dat aan de belastingplichtigen van 65 jaar wordt toegekend voor het inkomstenjaar 2023.

De evolutie ten gevolge van het wetsvoorstel kan dus redelijkerwijze worden geëxtrapoleerd op basis van het gemiddeld aantal belastingplichtigen van de vijf voorgaande leeftijdscategorieën (60 tot 64 jaar)¹², het gemiddelde bedrag van de gestorte premies en het gemiddelde percentage van de effectief toegekende belastingvermindering (23,24%).

Tabel 4 – Schatting van de budgettaire impact voor het verhoogd pensioensparen (bedragen in euro)

Leeftijd	Aantal belastingplichtigen	Gemiddeld premiebedrag	Totaalbedrag van de premies	Bedrag van de belastingvermindering
65	3.057	1.264,37	3.865.689,62	898.468,29
66	3.057	1.264,37	3.865.689,62	898.468,29
67	5	1.264,37	6.321,86	1.469,33

Bron: Rekenhof (inkomstenjaar 2023)

Op basis van het voorgaande kan de impact van het wetsvoorstel voor het verhoogd pensioensparen worden geraamd op **1,8 miljoen euro**¹³.

2.2 Langetermijnsparen

Het wetsvoorstel heeft een beperktere budgettaire impact voor het langetermijnsparen. Zoals hierboven aangegeven bepaalt de wet al dat belastingplichtigen zonder maximumleeftijd voor deze belastingvermindering in aanmerking komen.

In het wetsvoorstel is er geen sprake van het invoeren van een gelijkaardige maximumleeftijd voor het langetermijnsparen. In de loop van het inkomstenjaar 2023 kwam deze fiscale uitgave ten goede aan 156.676 belastingplichtigen ouder dan 65 jaar, voor een fiscale uitgave van 61,24 miljoen euro op jaarbasis (een duidelijke stijging ten opzichte van het inkomstenjaar 2018, toen het om 91.460 belastingplichtigen ging en een fiscale uitgave van 34,1 miljoen euro)¹⁴.

De enige wijziging die het wetsvoorstel aanbrengt, is met andere woorden dat het mogelijk wordt tot 67 jaar in te tekenen op nieuwe contracten, tegenover tot 65 jaar nu.

¹² Voor de belastingplichtigen van 67 jaar is de schatting gebaseerd op het huidige aantal belastingplichtigen van 65 jaar, namelijk de belastingplichtigen die 64 jaar oud waren in 2023 en dus de belastingvermindering konden genieten, maar die 65 jaar waren op 1 januari 2024.

¹³ D.i. het totaal van de geschatte bedragen aan belastingverminderingen, verminderd met het bedrag dat aan de belastingplichtigen van 65 jaar wordt toegekend voor het inkomstenjaar 2023.

¹⁴ Hoge Raad van Financiën, [Eerste rapport betreffende een brede fiscale hervorming](#), juli 2021, p. 47, www.hogeraadvanfinancien.be.

Tabel 5 – Langetermijnsparen (bedragen in euro)

Leeftijd	Aantal belastingplichtigen	Gemiddeld premiebedrag	Totaalbedrag van de premies	Bedrag van de belastingvermindering
60	26.095	1.710,60	44.638.196,12	9.275.634,93
61	24.689	1.486,35	36.696.539,77	9.099.832,71
62	25.474	1.493,59	38.047.767,66	9.418.712,29
63	26.551	1.480,50	39.308.876,26	9.715.539,83
64	28.734	1.504,85	43.240.405,42	10.607.939,08
65	27.972	1.448,38	40.513.986,10	10.122.694,59
66	21.181	1.518,12	32.155.289,17	8.458.745,71
67	19.472	1.501,93	29.245.608,86	7.860.167,18
68	18.421	1.477,45	27.216.158,49	7.422.489,59
69	17.933	1.463,26	26.240.562,14	7.230.657,13
70	15.708	1.426,56	22.408.460,81	6.249.815,48
71-80	60.796	1.357,73	82.544.370,75	23.243.311,38
81-90	3.007	974,03	2.928.900,70	768.833,90
90+	158	282,74	44.672,74	11.756,44
Totaal	316.191	1.471,36	465.229.794,99	119.486.130,24

Bron: FOD Financiën (inkomstenjaar 2023)

Bij navraag door het Rekenhof liet de FOD Financiën weten niet apart te kunnen berekenen hoeveel belastingplichtigen voor de eerste keer de belastingvermindering voor langetermijnsparen in hun belastingaangifte hebben gevraagd voor de inkomsten uit 2023. Bijgevolg is het moeilijk nauwkeurig de impact van de beoogde wetswijziging te schatten.

Uit de beschikbare gegevens blijkt echter dat het aantal belastingplichtigen aanzienlijk daalt wanneer het niet meer mogelijk is in te tekenen op nieuwe contracten (het gaat om een verschil van nagenoeg 7.000 belastingplichtigen tussen de 65- en de 66-jarigen).

Bijgevolg kan worden verondersteld dat bij goedkeuring van dit wetsvoorstel, dat het drempeleffect van de regelgeving deels zal opschuiven tot na 67 jaar. Voor deze raming wordt dus voor de belastingplichtigen van 66 en 67 jaar het gemiddeld aantal belastingplichtigen van de vorige vijf leeftijdscategorieën in aanmerking genomen (d.i 61 tot 65 jaar). Het gemiddelde geïnvesteerde bedrag per persoon en het werkelijk toegepaste belastingverminderingpercentages (26,31% en 26,88 %) zouden onveranderd blijven.

Tabel 6 – Schatting van de budgettaire impact voor het langetermijnsparen (bedragen in euro)

Leeftijd	Aantal belastingplichtigen	Gemiddeld premiebedrag	Totaalbedrag van de premies	Bedrag van de belastingvermindering
66	26.684	1.518,12	40.509.500,79	10.656.398,21
67	26.684	1.501,93	40.077.538,35	10.771.400,01

Bron: Rekenhof (inkomstenjaar 2023)

De fiscale uitgave ten gevolge van het wetsvoorstel kan worden geschat door het verschil te berekenen tussen de som van de belastingsverminderingbedragen die het Rekenhof schat voor de leeftijdscategorieën 66 en 67 jaar, en de som van die bedragen in de huidige situatie, namelijk 5,1 miljoen euro.

Op de premies die zijn gestort in het kader van het langetermijnsparen is echter een taks van 2% verschuldigd. De fiscale uitgave van 5,1 miljoen euro wordt dus verminderd door de stijging van de ontvangsten uit die taks, die op 383.722,82 euro wordt geraamd op basis van het geschatte premiebedrag.

Op basis van het voorgaande kan de impact van het wetsvoorstel voor het langetermijnsparen worden geraamd op **4,73 miljoen euro**.

3 Conclusie

Het wetsvoorstel wil de “maximumleeftijd voor fiscaal pensioensparen en langetermijnsparen gelijkstellen aan de verhoogde pensioenleeftijd”. In de praktijk wil het dus de maximumleeftijd optrekken om in te tekenen op die spaarproducten en om, voor pensioensparen, belastingverminderingen op de gestorte premies te genieten.

Op basis van de gegevens van de FOD Financiën en de gekozen hypothesen schat het Rekenhof de budgettaire impact van dit wetsvoorstel op een ontvangstendering van 33,3 miljoen euro per jaar.

De schatting houdt geen rekening met een eventuele verschuiving van de leeftijd waarop de eenmalige taks op het opgebouwde kapitaal wordt geheven, aangezien het wetsvoorstel die regels niet wil wijzigen. Het wetsvoorstel voert ook geen maximumleeftijd in om in aanmerking te komen voor de belastingvermindering voor langetermijnsparen. Voor het inkomstenjaar 2023 kwam de fiscale uitgave ten gunste van belastingplichtigen ouder dan 65 jaar neer op 61,2 miljoen euro.

Avis de la Cour des comptes

Proposition de loi modifiant le code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne la modification des conditions pour pouvoir bénéficier d'une réduction d'impôt dans le cadre de l'épargne-pension ou de l'épargne à long terme, ainsi que l'adaptation de l'âge à partir duquel les avantages peuvent être stipulés

DOC n° 56/0969 – DOC n° 56/1208

Demande d'avis

La proposition de loi DOC [56/1208](#) a été déposée le 3 décembre 2025.

Le 15 décembre 2025, la Cour des comptes a reçu une lettre du président de la Chambre des représentants adressée à la demande de la commission des Finances et du Budget. Elle invite la Cour à estimer l'incidence budgétaire qui découlerait de l'adoption de la proposition de loi.

Il s'agit d'une demande d'avis adressée en application de l'article 79, alinéa 1er, du règlement de la Chambre.

L'assemblée générale de la Cour des comptes a approuvé cet avis le 17 juin 2026.

1 Objet de la proposition de loi

Cette proposition de loi reprend le texte de la proposition 56/0969, pour laquelle la Chambre des représentants avait également demandé un avis à la Cour des comptes. Cette nouvelle proposition, qui intègre des modifications proposées dans l'avis 78.291/3 du Conseil d'État relatif à cette proposition, rend la précédente demande d'avis sans objet.

Actuellement, tous les citoyens belges peuvent constituer une épargne privée au moyen de deux produits d'épargne soutenus fiscalement, qui forment ensemble le « troisième pilier de pension » : l'épargne-pension et l'épargne à long terme.

Concrètement, un contribuable peut bénéficier d'une réduction d'impôt correspondant à une partie des primes versées dans le cadre d'une épargne-pension ou d'une épargne à long terme, à condition de respecter certaines conditions, parmi lesquelles :

	Épargne-pension classique/majorée (art. 145/9 du CIR)	Épargne à long terme (art. 145/4 du CIR)
Conditions de souscription du contrat	Le contrat doit être souscrit avant l'âge de 65 ans (au plus tard le 31 décembre de l'année des 64 ans)	
	Pour une durée minimale de 10 ans ¹	
Taux de la réduction d'impôt (année de revenus 2026)	30 % des primes versées pour une prime de maximum 1.050 euros par an (épargne-pension classique) 25 % des primes versées pour une prime de plus de 1.050 euros et de maximum 1.350 euros par an (épargne-pension majorée)	30 % des primes versées ; le montant maximal de la prime dépend entre autres des revenus professionnels et s'élève à 2.450 euros maximum
Âge limite pour bénéficier de la réduction d'impôt	La réduction d'impôt n'est plus accordée à partir de la période imposable durant laquelle le contribuable atteint l'âge de 65 ans ²	Contrairement à ce qu'indique l'exposé des motifs de la proposition de loi, il n'existe aucune limite d'âge pour bénéficier de cette réduction d'impôt ; un contribuable peut donc continuer à verser des primes après 65 ans et bénéficier de la réduction d'impôt

Or, en 2015, le législateur a prévu de relever l'âge légal de la pension de 65 à 66 ans à partir du 1er février 2025, puis à 67 ans à partir du 1er février 2030³.

La présente proposition de loi vise donc à relever l'âge limite pour souscrire ces produits d'épargne et bénéficier des réductions d'impôt sur les primes versées. Les auteurs prévoient une entrée en vigueur en 2026 pour permettre de bénéficier de la réduction jusqu'à 66 ans⁴, puis en 2030 jusqu'à 67 ans.

En revanche, la proposition de loi ne modifie pas les règles relatives à la liquidation des pensions complémentaires. Sauf cas particuliers, une taxe unique sur le capital reste donc prélevée à l'âge de 60 ans (8 % pour l'épargne-pension, 10 % pour l'épargne à long terme). Après ce prélèvement, les contribuables qui ne souhaitent pas retirer les montants épargnés⁵ peuvent continuer à bénéficier de la réduction fiscale sans

¹ En ce qui concerne l'épargne à long terme, cette condition n'est applicable que lorsque le contrat prévoit des avantages en cas de vie.

² Hors cas de liquidation antérieure.

³ Loi du 10 août 2015 visant à relever l'âge légal de la pension de retraite, les conditions d'accès à la pension de retraite anticipée et l'âge minimum de la pension de survie (*Moniteur belge* du 21 août 2015).

⁴ Chambre, 20 novembre 2025, [DOC 56 0969/002](#), *Proposition de loi modifiant le code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne la modification des conditions pour pouvoir bénéficier d'une réduction d'impôt dans le cadre de l'épargne-pension ou de l'épargne à long terme. Avis du Conseil d'État n° 78.291/3 du 13 novembre 2025*, p. 5, www.lachambre.be.

⁵ Sans conséquence fiscale négative.

taxation ultérieure. Malgré le relèvement de l'âge légal de la pension, il n'est pas prévu de modifier l'âge auquel cette taxe unique est prélevée.

2 Incidence budgétaire

Pour déterminer l'incidence budgétaire de la proposition de loi, il convient de distinguer la dépense fiscale liée au soutien à l'épargne-pension (1) de celle liée au soutien à l'épargne à long terme (2). Le présent avis se base sur les données les plus récentes dont dispose le SPF Finances (revenus 2023, exercice d'imposition 2024).

2.1 Épargne-pension

À ce jour, les primes versées dans le cadre d'une épargne-pension ne donnent plus droit à une réduction d'impôt à partir de la période imposable durant laquelle le contribuable atteint l'âge de 65 ans⁶. Pour l'année de revenus 2023, les montants relatifs à cette réduction d'impôt étaient les suivants :

Tableau 1 – Épargne-pension classique (montants en euros)

Âge	Nombre de contribuables	Montant moyen des primes	Montant total des primes	Montant de la réduction d'impôt ⁷
60	71.544	893,94	63.955.940,15	17.124.469,73
61	66.019	907,47	59.910.431,33	15.974.641,66
62	63.932	913,14	58.379.102,37	15.499.074,67
63	60.822	915,04	55.654.277,39	14.777.056,63
64	58.770	912,30	53.615.913,75	14.146.399,94
65 ⁸	163	879,68	143.387,27	36.089,78
Total	321.250	907,89	291.659.052,26	77.557.732,41

Source : SPF Finances (année de revenus 2023)

Il ressort des données relatives aux contribuables âgés de 61 à 64 ans que le montant moyen investi par personne reste relativement stable (907,89 euros en moyenne pondérée), tout comme le pourcentage de réduction d'impôt réellement appliqué (26,59 %). Le nombre de contribuables diminue toutefois légèrement (3,80 % par an en moyenne⁹), ce qui explique la baisse progressive des montants totaux.

Dans ce contexte, l'évolution liée à la proposition de loi peut être modélisée comme un report du comportement observé selon l'âge. Autrement dit, le comportement actuellement observé jusqu'à 64 ans serait vraisemblablement prolongé jusqu'à 66 ans.

⁶ Hors cas de liquidation antérieure.

⁷ Le montant de la réduction d'impôt octroyée est systématiquement inférieur à 30 % des primes versées, car certains contribuables ont des revenus imposables tels que le montant de l'impôt fédéral calculé est inférieur à celui de la réduction d'impôt totale à laquelle le paiement des primes leur donne droit.

⁸ Il s'agit des contribuables âgés de 64 ans en 2023 qui pouvaient donc bénéficier de la réduction d'impôt, mais qui ont eu 65 ans le 1er janvier 2024.

⁹ À l'exclusion de la diminution (plus forte) entre 60 et 61 ans, qui peut en partie s'expliquer par la possibilité, pour le contribuable, de retirer l'épargne-pension sans incidence fiscale négative après la taxation unique de 8 % prélevée à 60 ans.

Ainsi, dans l'hypothèse de l'adoption de la proposition de loi, les données du tableau 1 peuvent raisonnablement être extrapolées sur la base :

- d'une diminution annuelle de 3,8 % du nombre de contribuables par rapport au nombre actuel de contribuables âgés de 64 ans¹⁰ ;
- du montant moyen des primes versées ;
- du pourcentage moyen de la réduction d'impôt effectivement octroyée.

Tableau 2 – Estimation de l'incidence budgétaire concernant l'épargne-pension classique (montants en euros)

Âge	Nombre de contribuables	Montant moyen des primes	Montant total des primes	Montant de la réduction d'impôt
65	56.537	907,89	51.329.116,37	13.649.395,90
66	54.389	907,89	49.378.689,68	13.130.740,06
67	157	907,89	142.362,53	37.856,93

Source : Cour des comptes (année de revenus 2023)

Sur la base de ce qui précède, l'incidence de la proposition de loi en ce qui concerne l'épargne-pension classique peut être estimée à **26,8 millions d'euros**¹¹.

L'épargne-pension majorée permet au contribuable de verser un montant annuel plus élevé, mais limite la réduction d'impôt à 25 %. Le nombre de contribuables reste relativement stable (avec une variation maximale inférieure à 3 % par rapport à la moyenne).

Tableau 3 – Épargne-pension majorée (montants en euros)

Âge	Nombre de contribuables	Montant moyen des primes	Montant total des primes	Montant de la réduction d'impôt
60	2.973	1.262,89	3.754.566,40	886.980,56
61	3.047	1.264,56	3.853.113,27	895.952,36
62	3.120	1.264,30	3.944.601,05	914.522,36
63	3.045	1.264,62	3.850.781,99	888.365,20
64	3.102	1.265,49	3.925.537,19	906.447,76
65	5	1.234,01	6.170,06	1.542,52
Total	321.250	1264,37	291.659.052,26	77.557.732,41

Source : SPF Finances (année de revenus 2023)

L'évolution liée à la proposition de loi peut donc être raisonnablement extrapolée sur la base du nombre moyen de contribuables des cinq tranches d'âge précédentes (60 à

¹⁰ Le nombre de contribuables de 65 ans est calculé comme suit : $58.770 \times (100\% - 3,8\%)$. Celui des contribuables de 66 ans est calculé sur la même base : $56.537 \times (100\% - 3,8\%)$. Pour les contribuables de 67 ans, le calcul repose sur le nombre actuel de contribuables de 65 ans, également diminué de 3,8 %.

¹¹ Soit le total des montants de réductions d'impôt estimés, diminué du montant octroyé aux contribuables de 65 ans pour l'année de revenus 2023.

64 ans)¹², du montant moyen des primes versées et du pourcentage moyen de la réduction d'impôt effectivement octroyée (23,24 %).

Tableau 4 – Estimation de l'incidence budgétaire concernant l'épargne-pension majorée (montants en euros)

Âge	Nombre de contribuables	Montant moyen des primes	Montant total des primes	Montant de la réduction d'impôt
65	3.057	1.264,37	3.865.689,62	898.468,29
66	3.057	1.264,37	3.865.689,62	898.468,29
67	5	1.264,37	6.321,86	1.469,33

Source : Cour des comptes (année de revenus 2023)

Sur la base de ce qui précède, l'incidence de la proposition de loi en ce qui concerne l'épargne-pension majorée peut être estimée à **1,8 million d'euros**¹³.

2.2 Épargne à long terme

L'incidence budgétaire de la proposition de loi est plus limitée pour l'épargne à long terme. Comme indiqué ci-dessus, la loi prévoit déjà que les contribuables peuvent bénéficier de cette réduction d'impôt sans limite d'âge.

La proposition de loi ne prévoit pas d'introduire une telle limite d'âge pour l'épargne à long terme. Au cours de l'année de revenus 2023, cette dépense fiscale a ainsi bénéficié à 156.676 contribuables âgés de plus de 65 ans, pour une dépense fiscale annuelle de 61,24 millions d'euros (une nette hausse par rapport à l'année de revenus 2018, qui comptait 91.460 contribuables et une dépense fiscale de 34,1 millions d'euros)¹⁴.

Autrement dit, la seule modification apportée par la proposition de loi consiste à permettre la souscription de nouveaux contrats jusqu'à l'âge de 67 ans, contre 65 ans actuellement.

¹² Pour les contribuables de 67 ans, l'estimation repose sur le nombre actuel de contribuables de 65 ans, à savoir les contribuables âgés de 64 ans en 2023 qui pouvaient donc bénéficier de la réduction d'impôt, mais qui ont eu 65 ans le 1er janvier 2024.

¹³ Soit le total des montants de réductions d'impôt estimés, diminué du montant octroyé aux contribuables de 65 ans pour l'année de revenus 2023.

¹⁴ Conseil supérieur des finances, [Premier rapport concernant une vaste réforme fiscale](#), juillet 2021, p. 47, www.conseilsuperieurdesfinances.be.

Tableau 5 – Épargne à long terme (montants en euros)

Âge	Nombre de contribuables	Montant moyen des primes	Montant total des primes	Montant de la réduction d'impôt
60	26.095	1.710,60	44.638.196,12	9.275.634,93
61	24.689	1.486,35	36.696.539,77	9.099.832,71
62	25.474	1.493,59	38.047.767,66	9.418.712,29
63	26.551	1.480,50	39.308.876,26	9.715.539,83
64	28.734	1.504,85	43.240.405,42	10.607.939,08
65	27.972	1.448,38	40.513.986,10	10.122.694,59
66	21.181	1.518,12	32.155.289,17	8.458.745,71
67	19.472	1.501,93	29.245.608,86	7.860.167,18
68	18.421	1.477,45	27.216.158,49	7.422.489,59
69	17.933	1.463,26	26.240.562,14	7.230.657,13
70	15.708	1.426,56	22.408.460,81	6.249.815,48
71-80	60.796	1.357,73	82.544.370,75	23.243.311,38
81-90	3.007	974,03	2.928.900,70	768.833,90
90+	158	282,74	44.672,74	11.756,44
Total	316.191	1.471,36	465.229.794,99	119.486.130,24

Source : SPF Finances (année de revenus 2023)

Contacté par la Cour des comptes, le SPF Finances a indiqué ne pas être en mesure d'isoler le nombre de contribuables ayant demandé, pour la première fois, la réduction d'impôt pour l'épargne à long terme dans leur déclaration à l'impôt sur les revenus perçus en 2023. Il est dès lors difficile d'estimer précisément l'impact de la modification législative envisagée.

Il ressort toutefois des données disponibles que le nombre de contribuables diminue sensiblement lorsque la souscription de nouveaux contrats n'est plus possible (soit un écart de près de 7.000 contribuables entre les contribuables âgés de 65 ans et ceux âgés de 66 ans).

Il peut dès lors être supposé qu'en cas d'adoption de la proposition de loi, cet effet de seuil réglementaire serait, au moins en partie, reporté après 67 ans. La présente estimation retient donc, pour les contribuables âgés de 66 et 67 ans, le nombre moyen de contribuables des cinq tranches d'âge précédentes (soit 61 à 65 ans). Le montant moyen investi par personne et le pourcentage de réduction d'impôt réellement appliqué (26,31 % et 26,88 %) resteraient inchangés.

Tableau 6 – Estimation de l'incidence budgétaire concernant l'épargne à long terme (montants en euros)

Âge	Nombre de contribuables	Montant moyen des primes	Montant total des primes	Montant de la réduction d'impôt
66	26.684	1.518,12	40.509.500,79	10.656.398,21
67	26.684	1.501,93	40.077.538,35	10.771.400,01

Source : Cour des comptes (année de revenus 2023)

La dépense fiscale induite par la proposition de loi peut être estimée en calculant la différence entre la somme des montants de réduction d'impôt estimés par la Cour pour les tranches d'âge de 66 et 67 ans et la somme de ces montants dans la situation actuelle, soit 5,1 millions d'euros.

Les primes versées dans le cadre de l'épargne à long terme sont toutefois soumises à une taxe de 2 %. La dépense fiscale de 5,1 millions d'euros est donc réduite par la hausse des recettes de cette taxe, estimée à 383.722,82 euros sur la base du montant des primes estimé.

Sur la base de ce qui précède, l'incidence budgétaire de la proposition de loi en ce qui concerne l'épargne à long terme peut être estimée à **4,73 millions d'euros**.

3 Conclusion

La présente proposition de loi prévoit de relever « l'âge limite légal pour bénéficier de la réduction d'impôt accordée dans le cadre d'une épargne-pension ou d'une épargne à long terme pour le mettre en concordance avec l'âge légal de la pension ». En pratique, elle vise donc à relever l'âge limite légal pour souscrire à ces produits d'épargne et, en ce qui concerne l'épargne-pension, pour bénéficier des réductions d'impôt sur les primes versées.

Sur la base des données fournies par le SPF Finances et des hypothèses retenues, la Cour des comptes estime l'incidence budgétaire de cette proposition de loi à une perte de recettes de 33,3 millions d'euros par an.

Cette estimation ne tient pas compte d'un éventuel report de l'âge auquel la taxation unique du capital constitué est appliquée, dès lors que la proposition de loi ne prévoit pas de modifier ces règles. De même, la proposition de loi n'introduit aucune limite d'âge pour bénéficier de la réduction d'impôt liée à l'épargne à long terme. Pour l'année de revenus 2023, la dépense fiscale bénéficiant aux contribuables âgés de plus de 65 ans s'élevait à 61,2 millions d'euros.